

Abnormality zobáku u špačka obecného (*Sturnus vulgaris*)

Beak deformities in the European Starling (Sturnus vulgaris)

František Štancil

Rohovládova Bělá 81, 533 43

V zimě 2004–2005 jsem chytal na zahradě u svého domu na jablka rozvěšená na strom brkoslavy severní (*Bombycilla garrulus*), drozdy kvíčaly (*Turdus pilaris*), kosy černé (*Turdus merula*) a špačky obecné (*Sturnus vulgaris*) za účelem kroužkování. V Rohovládové Bělé (okres Pardubice, 50°06'N 15°36'E, nadmořská výška 263 m) a v okolí přezimovalo hejno asi 20 špačků. Odchytil jsem dva špačky s poškozeným zobákem.

Dne 30.11.2004 jsem chytil špačka (kroužek K 421545), který byl sice v dobré tělesné kondici, ale měl poškozený zobák. Vrchní část zobáku byla normální, ale spodní část byla zřejmě před nějakou dobou zlomená a uhnula se na levou stranu (obr. 1). Zobák byl pevný a ztvrdlý a ač špačkovi asi překážel při přijímání potravy, nebylo to na jeho tělesné kondici znát. Určil jsem jej jako +1K, pohlaví neurčeno.

Druhý špaček (kroužek K 279150) se chytil na stejném místě 5.2.2005. Určil jsem jej jako F+1K. I tento špaček měl vadný zobák. Tentokrát se jednalo o horní část zobáku. Byla asi v jedné třetině ulomena a ulomená část zcela chyběla. Spodní část se naopak zřetelně protáhla. I tento špaček byl v dobré tělesné kondici.

V jednom hejnu špačků byli zastíženi dva jedinci s podobně deformovanými zobáky. Zda to byl následek postřelení při ochraně vinic či důsledek jiných vlivů se nedá přesně zjistit. Podobný defekt zobáku u ořešníka kropenatého (*Nucifraga caryocatactes*) zjistil 11.3.1984 v Dolní Čermné HAMPL (1989).

Souhrn

V zimě 2004–2005 jsem v Rohovládové Bělé chytil dva špačky obecné (*Sturnus vulgaris*) se znetvořenými zobáky. Prvý, chycený 30.11.2004, měl nalomenou a do levé strany vyhnutou spodní část zobáku. Druhý, chycený 5.2.2005, měl ulomené dvě třetiny horní části zobáku.

Summary

In the winter 2004–2005, I caught two European Starlings (Sturnus vulgaris) with deformed beaks in Rohovládová Bělá village (50°06'N 15°36'E, altitude 263 m; garden among houses). The first one, caught on 30th November 2004, had a broken lower beak consequently curved to the left. The second one, caught on 5th February 2005, was missing two thirds of its upper beak.

Literatura

HAMPL A. 1989: Doklady přežití ptáků s tělesnými defekty. *Panurus* 1: 99–100.

Obr. 1: Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*) se zlomenou spodní částí zobáku odchycený v Rohovládově Bělé.

Fig. 1: Starling (*Sturnus vulgaris*) with a broken lower beak captured in Rohovládová Bělá.

Obr. 2: Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*) s ulomenou horní částí zobáku odchycený v Rohovládově Bělé (Obě foto F. Štancl).

Fig. 2: Starling (*Sturnus vulgaris*) with an abrupt upper beak captured in Rohovládová Bělá (Both photos by F. Štancl).